

БОЛАЛАРНИ МИЛЛИЙ ВА МАДАНИЙ ҚАДРИЯТЛАРГА ХУРМАТ РУҲИДА ТАРБИЯЛАШ

Алмарданов Жўрабек Бобоназарович

Термиз иқтисодиёт ва сервис университети ўқитувчisi

АННОТАЦИЯ

Ушбу мақолада болаларни комил инсон қилиб тарбиялашда миллий ва маданий қадриятларнинг ўрни ва унга хурмат билан муносабатда бўлишни тарбиялаш ҳақида маълумот берилган.

Калит сўзлар: тарих, анъана, комил инсон, жамият, умумбашарий, қадрият, интеллектуал, обида.

ABSTRACT

This article provides information on the role of national and cultural values in the upbringing of children as perfect people and in fostering a respectful attitude towards them.

Keywords: history, tradition, perfect man, society, universal, value, intellectual, monument.

Ўзбекистон мустақиллигининг дастлабки йиллариданоқ мамлакатимизда ёшларни миллий тарих, ҳалқ анъаналари ва урф-одатлари билан узвий боғлиқ ҳолда комил инсон қилиб тарбиялашга катта эътибор қаратиб келинмоқда. Жаҳоннинг барча мамлакатлари каби Ўзбекистонда ҳам шахс ва жамиятнинг моддий ва маънавий маданияти унда истиқомат этувчи фуқаролар томонидан юксак қадрланиши ўсиб келаётган ёш авлодларга энг намунавий тарбия усули бўлиб, болалар атрофдаги катталар томонидан кўрсатилаётган ҳулқ-атворга тақлид қилиб улғайишади. Мактабгача ёшдаги бола ўз атрофидаги табиий-ижтимоий муҳит таъсирида ва маҳаллада ўрнатилган урф-одатлар ва қадриятлар асосида яшайди. Зоро, юртимизнинг миллий ва маданий қадриятлари, унинг келгуси ҳолати айнан уларнинг бўлган муносабати орқали белгиланади. Заминимиздаги табиий манбаларни асрар авайлашнинг энг муҳим воситаларидан бири ўсиб келаётган ёш авлодни тарихий ёдгорликлар билан таништириш, уларни хурмат қилиш ва асраршга оид билимлардан хабардор қилиш, уларга тарбия ва таълим бериш муҳитини самарали тшкил этиш ҳисобланади.

Электрон дарсликда тарихий обидалар билан танишиш, уларга муносиб ва эҳтиёткорона муносабатда бўлиш, унинг бузилиши, ифлосланишига йўл қўймаслик, қадриятларга нисбатан ахлоқий қимматдаги ҳатти-ҳаракатларни амалга ошириш малака ва кўникмалари эга бўлиш болаликдан ривожлантирилсагина мақсадга эришиш мумкинлиги кўзда тутилади. Комил инсонни тарбиялаш, таълим бериш каби айни мақсадлар инсоннинг бутун ҳаёти давомида мафкура, сиёsat, санъат, адабиёт, илмий билимлар, ишлаб чиқариш амалиёти, таълим-тарбия, ташвиқот орқали амалга оширилиши мумкин. Бу ишларнинг дастлабки шакллари мактабгача таълим ёшидан бошланиши зарур. Ватанимизнинг бой тарихи, меросига нисбатан ҳурмат, эҳтиёткорона муносабат ва унга масъулият билан қараш ҳиссини мактабгача ёшдаги ҳар бир бола шахсида тарбиялашимиз лозим.

Аҳолини, айниқса, ёшларни бой маънавий меросимиз, миллий ва тарихий анъаналаримизга, умуминсоний қадриятларга ҳурмат, Ватанга муҳаббат, демократия ва истиқтол ғояларига садоқат руҳида тарбиялаш, юртимизда олиб борилаётган ислоҳатларнинг ҳал қилувчи омилидирки бунда, миллий тарихимизда акс этган қимматли ғоялари билан ўз ҳиссаларини қўшган алломаларимизнинг меросини ўрганиш муҳим аҳамият касб этади.

Шу ўринда Биринчи Президентимиз И.А.Каримовнинг қуйидаги фикрларани методологик аҳамиятга эга: “Тарихни яхши билмасдан туриб, юксак маънавиятга эришиш мумкинми? Албатта, мумкин эмас! Маънавиятни тиклаш, туғилиб ўсган юртида ўзини бошқалардан кам сезмай, бошини баланд кўтариб юриши учун инсонга, албатта, тарихий хотира керак.” Маълумки, инсоният тарихида илк давлатчилик пайдо бўлгандан то хозирги кунларимизга қадар инсонларнинг илм – маърифий ва маънавий қиёфасига, жамиятнинг таълимий – маданий савияси ривожига катта эътибор қаратилиб келинган. Сабаби, бирор мамлакатни фаровонлиги, тинчлиги ҳамда иқтисодий, сиёсий, ва ижтимоий жараёнларни ижобий томонга йўналтирадиган асосий “мурувватни” ўша давлат фуқароларининг интеллектуал салоҳияти белгилаб беради.

Хулоса қилиб, айтадиган бўлсак тарихни обидаларни ёритиш, миллатимизга, миллийлигимизга оид тарихий мерослар ва қадриятларни хаққоний ва таҳлилий ўргатиш ёшларда тарихий хотирани шакллантиришда муҳим аҳамият касб этади.

ФОЙДАЛАНИЛГАН АДАБИЁТЛАР РЎЙҲАТИ: (REFERENCES)

- 1.Алмарданов, Ж. Б. (2022). МАКТАБГАЧА ЁШДАГИ БОЛАЛАРНИ МИЛЛИЙ ВА МАДАНИЙ ҚАДРИЯТЛАРГА ҲУРМАТ РУҲИДА ТАРБИЯЛАШ ИМКОНИЯТЛАРИ. Евразийский журнал академических исследований, 2(3), 479-481.
- 2.Almardanov Zhurabek Bobonazarovich (2021). THE ROLE AND INFLUENCE OF PSYCHOLOGICAL KNOWLEDGE IN THE DEVELOPMENT OF RESPECT FOR NATIONAL AND CULTURAL VALUES IN CHILDREN IN THE EDUCATIONAL ENVIRONMENT. European science, (4 (60)), 53-56.
- 3.Алмарданов Журабек Бобоназарович (2020). Механизмы воспитания уважения к национальным и культурным ценностям у детей в образовательной среде. Вестник науки и образования, (7-2 (85)), 92-94.
- 4.Almardanov, J. R. B. (2023). QADRIYATLAR MAZMUNI VA UNING INSON HAYOTIDAGI O ‘RNI MASALASI. Educational Research in Universal Sciences, 2(10), 103-105